

פרופ' חיים גורן
המכללה האקדמית תל-חי

אל: פרופ' יפה זילברשץ, יו"ר הוועדה ותכנון ותקצוב
מר גדי פרנק, מנכ"ל המועצה להשכלה גבוהה \ הוועדה לתכנון ותקצוב

תל-חי, 12 באפריל 2016

הנדון: **'אילת: אתגר עם סיכוי'**

דו"ח סופי לנושא חיזוק הפעילות האקדמית והמחקרית בעיר אילת

חלק ב': ריכוז המסקנות וההמלצות (תקציר מנהלים).

ביקשתי להביא כאן ריכוז של המסקנות וההמלצות הרבות שבדו"ח. להערכתך, אלו נותנות את התמונה הכללית אליה כיוונתי בדו"ח המפורט, אלא שאין בהן את הרקע, הדיון והדרך בה הגעתי לקביעת דעותי. כך גם חסרים כאן פרקים 3 (סקירת הגופים הפעילים) ו-4 (סקירת הניסיונות שנעשו בעבר). ברוב המקרים פשוט הבאתי כאן את הציטוטים המתאימים מתוך הדו"ח השלם.

כללי:

- אין לסגור, גם אין להשאיר את המצב הקיים! להערכתך ניתן וצריך להתמודד עם האתגר, זו איננה משימה בלתי אפשרית; ההשכלה הגבוהה באילת, מיצובה ותגבורה, הן בהחלט משימה עם סיכוי רב ואתגר שניתן לעמוד בו.

- השגת יעד כזה, 'פתרון כולל על כל מרכיביו', דורשת רצון טוב ושיתוף פעולה אמתיים, ולא רק ברמת ההצהרה אלא גם בגישה כפי שבאה לביטוי בשטח, במעשה ובעיקר בהקצבה, מצד כל הגורמים המעורבים.

- נחוץ יהיה שכל הגורמים השותפים יאלצו לכמה דברים, שחלקם לצערי נדירים למדי במקומותינו: ויתור כזה או אחר על 'אגו' ו'כבוד', ורצון ונכונות אמתיים לעבודה משותפת על מנת לקדם את העיר ואת ההשכלה הגבוהה בה, שני נושאים הקשורים זה בזה. השתתפות במימון הדרוש. כל תכנית לקידום דורשת כמובן מימון מתאים, ועל כל הגורמים להכיר בכך ולהסכים להרים את תרומתם למימוש. שומה על כולם לגלות נשימה ארוכה, שכן בכל מקרה אין כאן פתרונות של קסם, אלא אם ימצא (שוב) אותו 'מגה תורם' למהלך אינטגרטיבי בנושא. ל כל השותפים גם להבין ולהפנים את העובדה, שההשכלה הגבוהה היא רק פן אחד, חשוב ומשמעותי ככל שיהיה, של העיר הדרומית, של מציאותה והווייתה ובעיקר של סיכוייה לעתיד.

- קיומו של הקשר האווירי הנוח יחסית מהווה ללא ספק צינור חמצן לעיר, צינור שלתפיסתו ולעניות דעתי כאמור אין לנתקו ללא אלטרנטיבה נכונה! אין עוררין על העובדה שקשר זה חיוני גם לקיום וקידום ההשכלה הגבוהה – המחקר ובעיקר ההוראה – בעיר!

- לגבי הות"ת, והנחיה לתפיסה כללית, אני מציע להוריד ככל הניתן את התקציבים 'הצבועים', משמרי המצב, ולהחליפם ב'תקציבים מקדמי פיתוח', שהם כמובן גם תלויים בהתקדמות והתפתחות, וייבחנו על פי אלו. אני ממליץ שכל התקציבים יבנו מעתה על פי תפיסה זו, שתכלול תמריצים מתאימים, שיוגבלו תמיד במספר 'שנות הרצה'. בהמשך יהיו אלו תקציבים שייבנו על פי התקדמות והתפתחות, וישפו עליהן!

אוניברסיטת בן גוריון וקמפוס אילת, כללי:

- תקוותי היא שראשי הגופים השותפים, בעיקר כמובן האוניברסיטה והות"ת, יבינו ויקבלו את דברי והמלצותי כולם כפי שנכתבו, מתוך רצון כן העלות את הקמפוס על פסי צמיחה ורמה אקדמית שלהם הוא ראוי, ולראותו כגורם משמעותי ומוביל באקדמיה, ולא רק בעיר הדרומית!

- **המלצה:** נראה שהפתרון להבאתם של ראשי האוניברסיטה לתמיכה בקמפוס יכול להיות בדרך של תמריץ ות"ת שיביא אותם לראות באילת מקום עם סיכוי שיש לקדמו, ליישם את התפיסה שהמוסד בראשו הם עומדים אמור 'לחבק' את הקמפוס ולהוביל את פיתוחו וקידומו.

- האמנם 'האוניברסיטה של הנגב'? אוניברסיטת בן גוריון פורסת חסותה, בצורה זו או אחרת, על מספר רב של מוסדות וארגונים ברחבי הנגב, ולא רק בו. הקמפוס פתח את שעריו באוקטובר 2002, בשנת הלימודים תשס"ג. הוא כבר הגיע ל-734 תלמידים במסלולים האקדמיים בשנת תשע"א, אלא שמאז הוא נמצא במגמת ירידה והשנה – תשע"ו – לומדים בו 560 תלמידים בלבד. פרופ' רבקה כרמי, נשיאת האוניברסיטה: הקמפוס באילת הוא חלק בלתי נפרד מהאוניברסיטה לכל דבר ועניין.

- 'את קמפוס אילת אף פעם לא הבאנו בצורה מסודרת לות"ת'; ניסינו לקדם ולא עלה בידנו. חלק מהעניין היה בגלל התלות בתקציבים חיצוניים, שאף פעם לא הגיעו!

- **המלצה:** תמריץ ות"ת (וגם מהמדינה?) שיביא את ראשי אוניברסיטת בן גוריון לראות באילת מקום עם סיכוי שיש לקדמו, ליישם את התפיסה שבן גוריון צריכים 'לחבק' את הקמפוס ולהוביל את פיתוחו וקידומו.

המכון הבינאוניברסיטאי, כללי:

- כל המבקר במכון לא יכול שלא להתרשם מהפעילות – המחקרית וההוראתית – המתנהלת בו. אבל מצד שני, קשה שלא להבחין במציאות בה היקף פעילות המכון קטן בצורה משמעותית לעומת הפוטנציאל הטמון בו, ומבחינת המל"ג ובעיקר הות"ת קשה להצדיק את קיומו כמכון מחקר ימי בינאוניברסיטאי! צריך להתייחס למכון כנכס לאומי של מדינת ישראל, והמדינה אמורה ואף חייבת להכיר בו כנכס לאומי הדורש תחזוקה ופיתוח. המכון חייב להמשיך ולהתקדם.

- דו"ח ועדת שקד, ינואר 2009: 'הוועדה המליצה לפתח ולהרחיב את פעילות המכון כיחידה ארגונית של האוניברסיטה העברית המנוהלת על-ידי ועד מנהל בין-אוניברסיטאי, תוך הגדרת והסדרת תהליכים ותחומי אחריות שונים, כאשר תוך מספר שנים יהיה צורך לשוב ולבחון את שאלת המתכונת הארגונית בהתחשב בהתפתחויות במכון.

סקירת אלטרנטיבות למצב הקיים:

- עלינו לקחת בחשבון את הפעילות הרבה המתקיימת ממש בימים אלה סביב העיר אילת, שכן, כפי שכתבתי למעלה, דרושה 'הבנה שההשכלה הגבוהה היא רק פן אחד של העיר הדרומית, של מציאותה והווייתה ובעיקר של סיכוייה לעתיד'. העיר אילת, מצבה הנוכחי ועתידה, בעיותיה והצעות לדרכי פתרון, וסיכוייה לעתיד, כולם מהווים נושא שמתעורר בכל כמה שנים ומעסיק את מקבלי ההחלטות ברמה הגבוהה ביותר. לצערנו, עד כה נראה שסבבים אלו לא הצדיקו את התקוות והציפיות שתלו בהם; נקווה שזה אכן יקרה בסבב הנוכחי.

- **המלצה:** למל"ג ולות"ת יש הנחיות ומודלים המיושמים לגבי כלל המערכת. כאמור, בכל הנוגע לתקציבים עשה הות"ת בשנים האחרונות מהלכים רבים לביטול תקציבים 'צבועים' ולהאחדה וסטנדרטיזציה של כללי התקצוב. ככל שאלה רלוונטיים לרוב מערכת ההשכלה הגבוהה בישראל, הרי שלגבי אילת, בשל הייחוד, הצרכים, המרחק והבידוד, יש הצדקה לסטייה מהם ולפיתוח מודלים ייחודיים, בתחום האקדמי, בתחום התקצוב, בתחום העסקת סגל ועוד.

- דווקא עתה נוצרה 'עת רצון', עם סיכוי לשינוי בכיוון החיובי! אחרי המל"ג והות"ת שהחליטו לעשות מעשה ולמנות פרויקטור לנושא, מצאתי בשבועות האחרונים סימנים מעודדים לשינוי בגישה לאילת ולאקדמיה בעיר, הן בקרב האוניברסיטאות הפעילות, הן בקרב אנשי הגופים האקדמיים השונים באילת. אלא שכאמור, האקדמיה לא תוכל לקדם לבדה את המערכת. הממשלה על משרדיה והעירייה על אגפיה צריכות גם הן להבין ולהפנים שיש כאן הזדמנות, אלא שהיא דורשת מהלך משולב. נראה שלפחות על-פניו התחיל לאחרונה מהלך שכזה. לכן אינני חושב שהשארית המצב הקיים היא אופציה, שכן, כפי שכתבתי למעלה, במצב זה ולאור השינויים של השנים האחרונות בכללי התקצוב שמקורו בות"ת, נראה ששני המוסדות, קמפוס בן גוריון והמכון הבינאוניברסיטאי, לא רק שלא יוכלו להתפתח, אלא אף יאלצו להיאבק על קיומם במציאות שהולכת ונעשית קשה, עד כדי הפסקת פעילות.

המלצות להמשך: כללית: הפתרון לאילת חייב להיות מערכתי, או של מערכת ההשכלה הגבוהה בפני

עצמה – או בשילוב גורמי ממשל ושלטון מקומי! מניסיוני במרחב שגם הוא פריפריאלי, יש שני גורמים המעכבים את התפתחות ההשכלה הגבוהה, האחד הוא התחרות והיריבות בין המוסדות השונים, השני הוא חוסר הרצון לשיתוף פעולה ול'פירגון הדדי'. אילת, ביחד עם חבל אילות, עוד קטנה יותר ופריפריאלית יותר, ולכן לעניות דעתי עתידה טמון אך ורק ביכולת להתמודד ביחד, לשתף פעולה. יש להתייחס אל 'מערכת ההשכלה הגבוהה בעיר אילת' כמכלול, שאמנם מורכב מגופים ומארגונים, אלא שללא קשר הדוק

בינם, ללא שיתוף פעולה נכון, ללא תאום תכניות ומהלכים, יקשה לדעתי עליהם להתרומם!

- דרושה התייחסות כזו, אל כל המוסדות להשכלה גבוהה ממומני הות"ת ואלו שבאחריות המל"ג כאל 'קמפוס על', שהמוסדות הנכללים בו עובדים תוך תיאום ושיתוף פעולה מרביים. כאשר מאפשרים לכל מוסד המעוניין בכך לפתוח תכניות מתאימות. ממליץ על הצבתו (מינוי, הגדרת תפקיד, תקצוב) של 'פרויקטור' שמימתו תיאום ותכלול קידום ההשכלה הגבוהה באילת, שיהיה אמון על יישום העקרונות

שבדו"ח זה ובהם גם קידום שיתופי פעולה ומציאת דרכים נוספות לשיתופי פעולה בין הגופים האקדמיים השונים בעיר. לידו תתקיים מועצה שבה נציג לכל אחד מהגופים.

- אני ממליץ להשאיר את המצב הקיים של אחריות אקדמית וניהולית של אוניברסיטת בן גוריון על הקמפוס שלה באילת ושל האוניברסיטה העברית על המכון הבינאוניברסיטאי (IUI). אלא שאלו דורשים שינויים בגישה, בתפיסה, בנוהלים ובקשרים, בהתאם למפורט בהמלצות שלהלן. כמובן שמכללת ליונסקי והאוניברסיטה הפתוחה ימשיכו בפעילותן הברוכה. כל זה – בכפוף לכללי שיתוף הפעולה והתאום.

- הבטחת מידה סבירה של השכלה גבוהה זמינה וברמה נאותה לתושבי אילת (שהיא סטאטית למדי), אינה סותרת את המטרה שצריכה להוביל את העיר והסביבה קדימה: קידום מעמדה של אילת כמרכז אקדמי-מחקרי והוראתי – לתארים מתקדמים ולפרויקטי מחקר בינלאומיים, וזאת סביב המוסדות הקיימים תוך בניית שיתוף פעולה מרבי ביניהם.

- הות"ת נדרש לפעולה אקטיבית ואפקטיבית על מנת לייצב את שני הגופים העיקריים, קמפוס בן גוריון והמכון הבינאוניברסיטאי. במסגרת הצעותי יש לא מעט נושאים שפרושם גם תרומה תקציבית, אלא שהפעם של 'תקציבים מקדמי פיתוח' התלויים בהתקדמות והתפתחות.

- יש להתייחס לקמפוס אילת כחלק אינטגרלי של אוניברסיטת בן גוריון בכל נושא ותחום, כזה שיש לו גם נתונים שונים ובהתאם צרכים מיוחדים. הצורך לקלוט עוד אנשי סגל מן המניין בקמפוס בן גוריון באילת הלך וגדל עם הגידול במספר הסטודנטים, בעוד ניהול תכניות לימודים מלאות על סמך מורים-מן-החוץ הלך ונעשה קשה משנה לשנה, זהו אחד המכשולים הגדולים בהתפתחותו של הקמפוס, שמשפיע ישירות על שמו האקדמי ומכאן גם על יכולתו לגייס תלמידים.

- חשוב ליצור במקום קהילת סטודנטים ולקיים חיי קהילה. יש לחפש פרטנרים לשיווק, להפיכתה של העיר ל'עיר צעירים'.

- המלצות: עידוד ה'קונסורציומים' שכבר נבנו בין מוסדות וארגונים באילת ובסביבתה, העבודה ביחד של כל הגופים באילת וסביבה (מתפקידי ה'פרויקטור' ובמקביל ראשי המוסדות בעיר). בניית תכניות לתארים מתקדמים בתחומי התמחות של העיר אילת וסביבתה. קידום בין-מוסדי של תכניות הוראה בינלאומיות בתארים המתקדמים. עידוד אקטיבי של גיוס סגל אקדמי תושב למוסדות הרלוונטיים ובעיקר לאותן תכניות הבנויות על 'נושאי היתרון' של אילת וסביבתה כפי שפורטו למעלה. עליו לכלול 'חבילות קליטה מכוונות אקדמיה' שיבנו בדומה לאלו הקיימות למורים, שיותנו כמובן בהתאמתם של אנשי הסגל לתכניות הקיימות, במינוי אקדמי מטעם אוניברסיטת האם, ובהתחייבות מתאימה של איש הסגל.

- תאום מערכת גיוס תרומות ייחודית להשכלה הגבוהה באילת, שתכלול את הקמפוס, המכון לחקר ים סוף, מלח"י, המכון לחקר הערבה.

קמפוס בן גוריון:

- אינני מתעלם מהעובדה, שהדו"ח דורש לא מעט מאוניברסיטת בן גוריון, ושיתכן בהחלט שראשיה ורשויותיה ידחו אותו מכל וכל, למרות המלצותי לתת למוסד תמריצים על מנת לקדם את הקמפוס. על הות"ת-מל"ג להיערך לאפשרות זו.

להערכתי אין הקמפוס יכול להתבסס על הסטודנטים המקומיים! נכון, עליו גם לתת תשובות מקומיות לצרכים של אוכלוסייה כזאת או אחרת. בהתאם, הדגש בקמפוס ובהתפתחותו צריך להיות על 'יבוא' של סטודנטים, ואני מאמין שזו איננה 'משימה בלתי אפשרית!' הכוונה לתכניות לימודים הקיימות בקמפוס בן גוריון שבהן אילת היא החזקה, ולכן הן יועברו במלואן לדרום (ביוטכנולוגיה ימית; תיירות ומלונאות). תכניות לימודים אחרות יפותחו להוראה בקמפוס האילתי תוך ניצול יתרונותיה של העיר ושיתופי הפעולה עם מוסדות המחקר שבה (לימודי המדבר; צפרות; סוציולוגיה של מיעוטים; חקלאות מדברית; אנרגיה אלטרנטיבית), גם לתארים מתקדמים! הרי המעבדה הדרושה נמצאת בעיר, בחופיה ובשטח שמסביבה ועמוק אל תוך הנגב.

מתקבל הרושם שלעיתים נוצרת תחרות פנימית בין סניפים וסעיפים של אוניברסיטת בן גוריון. לכן אני מציע מינוי של איש בכיר במוסד שיהיה אחראי על כל המוסדות והקמפוסים, יפקח עליהם ויתאם ביניהם (מציע שאוניברסיטת בן גוריון תמנה דקן או אפילו סגן נשיא לענייני מוסדות-בת). ניתן להגיע לסיכומים ולחלוקה בין הקמפוסים, או לחילופין לשיתוף פעולה ביניהם.

- מערך פרסום וגיוס שאינו 'שייך' לאוניברסיטה כי עליו 'לחשוב אחרת', ליצור מותג ייחודי ומושך!
- בנייתו של סגל מקומי, של תושבי אילת.

- יצירת 'מעטפת מושכת סטודנטים' בעיר אילת, גם כאן תוך ניצול נכון ומושכל של יתרונותיה, במיוחד אלו המכוונים לגילאים המתאימים. לשם כך דרוש שיתוף פעולה עם הגורמים הרלוונטיים בעיר. לכן: מציע לפנות לראש העיר שימנה 'נציב לקידום ענייני הסטודנטים'. דרושה אולי אפילו הקמתה של 'אגודת סטודנטים משותפת לכל המוסדות האילתיים'.

- מול האוניברסיטה. השינוי לדעתי צריך להיות תפיסתי ולהיות מובל מלמעלה. שומה על אנשי האוניברסיטה בכל הרמות, באקדמיה ובמנהל, להפנים שאסור שהאוניברסיטה, או לחילופין כל קמפוס אחר שלה או תחת חסותה, יתחרו בקמפוס אילת ו/או יצרו את צעדיו, כל עוד הנושא עומד במבחן הנוהל והרמה.

- אני ממליץ לרשויות האוניברסיטה לעודד את פרופ' ששר ביזמותיו הברוכות, להגברת מספרי התלמידים ולייזום תכניות חדשות ובעלות סיכוי, שכן שומה על הקמפוס לחזור מיד, ורק כשלב א', ל-800 סטודנטים, וכאמור לדעתי זוהי בהחלט משימה אפשרית.

- על האוניברסיטה לייזום מהלכים שבמסגרתם יועברו כל הלימודים בתחומים הרלוונטיים לאילת, בתחומים בהם יש לעיר זו יתרון ברור על באר שבע, כשהכוונה היא שכל הלימודים הללו יתקיימו בקמפוס האילתי, בשלב ראשון ללימודי המלונאות ותיירות ולכל התואר ב'ביולוגיה וטכנולוגיה ימית'. אוניברסיטת בן גוריון היא האוניברסיטה של הנגב, אבל עליה גם ליישם זאת, ולהוביל מהלכים בכל הנוגע להעצמת האקדמיה – הוראה ומחקר – בנגב. אני מציע שהות"ת יראה את הסטודנטים באילת כחלק

מתלמידי האוניברסיטה לכל דבר וענין, בכדי למנוע מצב בו נתוני קמפוס אילת פוגעים בתקצוב אוניברסיטת בן גוריון, לפחות לתקופת מעבר שתוגדר מראש. יש להקפיד לשמור על היתרון של קמפוס אילת וממנו גם המוטיבציה של המוסד להשקיע בו.

- יש לחזור ולהכין תכנית חדשה, 'מתווה לפיתוח קמפוס אילת בשנים תשע"ז – תשפ"א', שיכלול גיוס סטודנטים ריאלי, גיוס חברי סגל בכיר תושב, וגיוס מימון מתאים לפיתוח פיסי. הקמפוס לא יוכל להמשיך ולהתפתח ללא הקצאת תקנים אקדמיים ייחודיים ומסומנים לקמפוס אילת.

- מומלץ לאוניברסיטה להגדיר גם תכנית לקידומו של סגל תושב באילת, לדרוש שדקן הקמפוס יהיה תמיד תושב העיר, ושראשי התכניות העיקריות, בוודאי אלו הנלמדות רק בה, יהיו תושבי העיר.

- מומלץ להוריד את מספר החוגים והמסלולים המוצעים בקמפוס. יש להדגיש את 'תחומי היתרון' של אילת, אותם לפתח למחלקות ראויות לשמן.

- לגבי הות"ת, פרושו שבהינתן והאוניברסיטה משתפת פעולה בנקודות הנ"ל, הקמפוס לא יוגבל מבחינת מספרי הסטודנטים המתקצבים. יש לבחון את מודל התקצוב של הקמפוס, שלמרות שיהיה לדעתי חלק מתקצוב האוניברסיטה, עליו לשלב בתוכו תמריצים לצמיחה ולהתפתחות, אבל כאמור אך ורק באותם נושאים וכיוונים שהם 'בעלי יתרון'.

אני ממליץ לות"ת להוביל בניית הסכם ברור ומפורט עם האוניברסיטה מחד וממשלת ישראל מאידך, שיבטיח את התקציבים הדרושים ובהתאם את סיכוייו של קמפוס אילת להמריא בכיוונים אקדמיים הראויים לעיר.

- המכון הבינאוניברסיטאי: אינני ממליץ על שינוי מבנהו העקרוני של המכון, כמוסד בינאוניברסיטאי הכפוף לאוניברסיטה העברית. במסגרת נתונה זו אני ממליץ על כמה שינויים, הן במכון והן אצל 'בעליו', וכך גם בדרך תקצובו בידי הות"ת. כך גם דעתי, שבמסגרת נתונה זו יש להקטין בנושאים מסוימים את התלות של המכון באוניברסיטה! על המכון להציב לעצמו שני יעדים עיקריים: הגדלה משמעותית של מספר החוקרים-התושבים, עד לתריסר בשלב הראשון (בתוך שלוש שנים) ולחמישה עשר בשלב השני (בשנתיים נוספות), ולפחות הכפלה של מספר הקורסים הבינאוניברסיטאיים במדעי הים; **אני מבקש**

שראשי המכון יבנו תכנית התפתחות עד למצב זה!

- תקצוב המכון: יש למצוא את הדרך להשיג תפוקות מחקר מוגדלות במכון, ולראות כיצד ניתן לתגבר בהן את תקציבו. המודל אמור לתת את ההבטחה למימון שוטף גם למכון, שיקבל חלק מהתקורות, גם אם המדובר בהגשה דרך אחת האוניברסיטאות. התקציב יתבסס גם על קליטת סגל מקומי נוסף ועל הגברת הכנסות מקורסים ומשרותים. אני מציע שהמכון ישכור יועץ מקצועי שיבדוק כיצד ניתן להגדיל את ההכנסות הללו.

- על המכון להוריד מעט מהחסמים שהעמיד סביבו במהלך השנים, מן הסתם כ'אמצעי הגנה', ולשאוף ליתר שיתוף פעולה עם הגופים השונים באילת, וביניהם הקמפוס, מלח"י, החממות הביוטכנולוגיות ועוד.

- התרשמתי שיש מקום לערב את החוקרים יותר בפעילות המכון, להעביר להם את המסר החשוב של השתתפות בחשיפתו של המכון כלפי חוץ ובמאמצים הקריטיים לגייס תקציבים ובעיקר תרומות. אני

מבקש שאותו רכז - מתאם של האקדמיה באילת, עליו המלצתי, ינסה למצוא את הדרך ליתר שילוב של חוקרי המכון בהוראת מדעי הים באילת! יש בכך כמובן לא מעט קשיים שמקורם במבנה הקיים.

- ה'אקדמיה' במסגרת אילת כפרויקט ממלכתי: מרכז מדעי, הוראתי ומחקרי בינלאומי, זו הרי אמורה להיות שאיפתה של המדינה המבקשת לראות כיצד יכולה האקדמיה לתרום לקידומה של העיר. על המדינה להוכיח שהיא באמת 'חפצה ביקרה' של אילת, מבינה את חשיבותה, נחיצותה, יתרונותיה וסיכוייה, בעיותיה וסיכוייה. זאת ניתן לעשות רק בסיוע החלטות, מימון וביצוען. ממשלת ישראל צריכה להכיר בעניין כפרויקט לאומי ולהקצות, מעבר להשתתפות ות"ת השוטפת, סכום חד פעמי נוסף המוערך בעשרות מיליוני ₪.

- 'תכנית המאה מיליון': הות"ת לבדו לא יוכל לקדם את הנושאים הללו, שכוללים התייחסות שהיא הרבה מעבר לסמכויותיו ואחריותו, והשותפות שבנתה העיר אילת עם קהילת יהודי טורונטו שבקנדה נותנת בהחלט תקווה לכיוון זה.

- בנייתה של אילת כ'עיר סטודנטים', גיוס סגל מקומי הדורש גם בנייתה של 'מעטפת קליטה', גם למכון. לבדוק את האפשרות שחוקרי המכון ישתלבו בצורה טובה יותר בהוראה בקמפוס.

ולבסוף:

- מדינת ישראל, ולא רק העיר אילת, זקוקות לוועדת היגוי ממלכתית מקצועית לכל נושא 'האקדמיה של הים', זו של המחקר הבסיסי וגם של המחקר היישומי.